

Liefdevol ouderschap

Liefdevol

MOOIE UITDAGING VOOR OUDERS VAN NU

ouderschap

STEPHEN EN ALEX KENDRICK

Voor de bijbelteksten is gebruikgemaakt van de HSV, tenzij anders aangegeven.

LIEFDEVOL OUDERSCHAP

Copyright © 2013 by Kendrick Brothers Production, LLC
Originally published in the U.S.A. under the title:
The Love Dare for Parents
Original publisher: B & H Publishing Group
Nashville, Tennessee, U.S.A.
www.BHPublishingGroup.com

Copyright © 2015 Nederlandse uitgave: Uitgeverij Gideon
Auteurs: Stephen en Alex Kendrick
Vertaling: Richard Kettmann, Leeuwenhart tekst & vertaling
Redactie: Loes Rijkssen-van den Tol
Omslagontwerp: Studio Vrolijk
Typografie: Iddo Hoekstra
Jaar van uitgave: september 2015

Uitgave: Gideon, Hoornaar, Nederland
ISBN: 978-90-5999-082-1
Nur: 707, 854

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een databank, of doorgegeven in welke vorm of op welke wijze dan ook – elektronisch, mechanisch, gekopieerd, gescand of op enige andere wijze – behalve voor korte citaten in recensies of artikelen, zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

No portion of this book may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means – electronic, mechanical, photocopy, recording, scanning, or other – except for brief quotations in critical reviews or articles, without the prior written permission of the publisher.

Wees gewaarschuwd.

Deze reis van veertig dagen is geen luchtig uitstapje.

Het is een uitdagend en vaak lastig proces, dat grote wilskracht en een sterk doorzettingsvermogen vraagt. Maar als je de reis voltooit, zal dat je een diepe voldoening geven.

Dit is niet iets om zo maar even uit te proberen. En wie voortijdig afhaakt, loopt de grootste voordelen mis. Maar als je je hier veertig dagen lang, elke dag serieus aan toewijdt, kan het resultaat jouw leven en dat van je kinderen ingrijpend veranderen.

Neem deze uitdaging aan... van de anderen die je hierin zijn voorgedaan!

Voorwoord van de schrijvers

We zijn verheugd dat velen *De uitdaging van de liefde* (de Nederlandse vertaling van het eerste boek van de auteurs, *The Love Dare*), zoals die in 2008 is verschenen, zijn aangegaan en de principes van het liefhebben van dag tot dag in hun huwelijk toepassen. We ontvingen talloze e-mails die getuigen van liefde die is aangewakkerd, huwelijken die werden gered en ogen die opengingen voor echte, toegewijde liefde.

In al die jaren was er één verzoek dat boven alle andere verzoeken die wij ontvingen uitstak: of we een soortgelijke uitdaging ook konden ontwikkelen voor ouders en hun kinderen. En dus presenteren wij nu met grote dankbaarheid: *Liefdevol ouderschap*.

Ieder hoofdstuk is speciaal geschreven om vaders en moeders te inspireren en op te bouwen in hun dagelijkse omgang met hun kinderen. Het heeft dezelfde unieke opbouw als *De* (oorspronkelijke) *uitdaging van de liefde*, en toch is het een compleet nieuw avontuur!

Hoewel we zelf bij elkaar tien kinderen hebben, kunnen we onze eigen ouders, Larry en Rhonwyn Kendrick, niet genoeg bedanken. Ze hebben ons niet alleen liefdevol grootgebracht, maar ons ook rijkelijk voorzien van adviezen en ideeën bij het schrijven van dit boek. Bijna alle hoofdstukken zijn op één of andere manier beïnvloed door hun gebeden, hun trouw en hun jarenlange voorbeeld.

Een aantal opvoedingsprincipes in dit boek zijn waarschijnlijk zeer vanzelfsprekend en overbekend voor je, terwijl andere misschien tot grote doorbraken in je gezin kunnen leiden. Het gaat ons niet zozeer om nieuwe kennis, maar om wat jij daadwerkelijk en blijvend toepast in jouw relatie met je kinderen. Waarheden leiden alleen tot verandering als ze daadwerkelijk en correct worden toe-

gepast. Telkens wanneer jij denkt *dat weet ik al*, zou je eerste reactie moeten zijn *maar doe ik het ook?* We hopen dat het werken met dit boek jou zal stimuleren om op een nieuwe, dynamische manier te denken en leven.

Elke ouder weet wel terreinen waarop hij of zij zich zou kunnen verbeteren, maar vaak ontbreekt het juiste plan van aanpak. Met dit boek willen wij drukke ouders helpen hun kinderen meer te koesteren en meer van hen te leren genieten, in elke fase van het leven. Dit is ons doel: jou helpen, zodat jij de vaste gewoonte ontwikkelt om hen consequent lief te hebben en dat ook naar hen te uiten.

Tegelijkertijd hopen we dat jouw kinderen die liefde zullen beantwoorden en dat jouw relatie met hen ook op de lange termijn gekenmerkt zal worden door liefde en respect. Hierdoor zul jij effectiever zijn in hoe jij je kinderen leert een goede getuige te zijn voor de generaties na hen.

We hebben geprobeerd dit boek zo te schrijven dat het niet uitmaakt hoe oud je kinderen zijn, maar we beseffen dat sommige dagen en uitdagingen moeten worden afgestemd op de levensfase en levensomstandigheden van jou en je kinderen.

Hoe je kind ook reageert, ga door en geniet ervan! Maar voordat je van start gaat, eerst vijf vragen waar we graag een antwoord op willen geven vooraf:

1. *Stel dat ik een alleenstaande ouder ben of mijn huwelijkspartner niet wil meedoen. Wat dan?*

Dat is geen probleem. Je kunt elke uitdaging eenvoudig aanpassen aan je eigen situatie. Het is een fantastische gelegenheid om de persoonlijke relatie met je kind *en* je kwaliteiten als opvoeder te verbeteren.

2. *Stel dat ik achter ga lopen. Wat dan?*

Voel je niet schuldig wanneer je niet elke dag nauwkeurig kunt volgen. Doe het in je eigen tempo. Als je ergens moeite mee hebt, bedenk dan dat langzaam doorgaan en de reis volbrengen belang-

rijker is dan over veertig dagen klaar zijn. Doe gewoon je best en pas aan wat nodig is.

3. *Stel dat ik op dit moment niet bij mijn kinderen ben of kan zijn. Wat dan?*
Geef niet te snek op, maar probeer creatief te zijn. Richt je op datgene wat je wel kunt doen. Je kunt het boek lezen, de uitdagingen opsparen en deze uitvoeren wanneer de gelegenheid zich voordoet. Je kunt de uitdagingen ook omzetten in gebeden voor je kind. Sommige kun je uitvoeren via de post of het internet. Pas ze eenvoudig aan aan jouw situatie.

4. *Stel dat mijn kinderen hier niet goed op reageren. Wat dan?*
Deze onderneming gaat niet zozeer over hoe je kind reageert, maar vooral over jouw leerproces om lief te hebben. Ga door. De meesten reageren gelijk positief, maar anderen hebben meer tijd nodig. Als er jaren van pijn en emotionele schade tussen jullie in staan, is er meer zorg en genezing nodig. Heb geduld, richt je op de lange termijn en onderschat nooit de kracht van onvoorwaardelijke liefde.

5. *Moet ik dit per kind doen of voor al mijn kinderen tegelijk?*
Het kan allebei. Je kunt met elk kind afzonderlijk door de veertig dagen gaan, waardoor het voor elk van hen een speciale ervaring is, maar besef dat het dan meer tijd kost. En leg je kinderen uit waar je mee bezig bent, zodat ze niet denken dat je één van hen voortrekt.

De andere optie is om deze reis met al je kinderen te maken, maar las pauzes in op dagen dat één van hen extra aandacht nodig heeft en volbreng die uitdaging met elk kind afzonderlijk, voordat je aan de volgende uitdaging begint. Doe wat in jouw situatie het best werkt.

Onze hoop voor elke liefdesuitdaging is dat dit avontuur een nieuwe dosis 'bijzonderheid' aan je relaties toevoegt. En vertel vooral aan anderen wat je geleerd hebt, zodat ook zij geïnspireerd en

bemoedigd worden! Had je niet gewild dat je ouders dit voor jou hadden gedaan? Durf lief te hebben!

Veel zegen,

Stephen en Alex Kendrick

Zoals de Vader Mij liefgehad heeft,
heb ook Ik u liefgehad;
blijf in Mijn liefde.

Johannes 15:9

Waar sta je op dit moment als ouder?

Een gratis test

Het ouderschap doet een beroep op zo veel aspecten van wie jij bent, dat er nauwelijks tijd is om even afstand te nemen en te evalueren hoe je het doet als ouder. Toch wil je er zeker van zijn dat jij je kinderen liefhebt op de best denkbare manier.

Om je snel een beeld te geven van je huidige manier van opvoeden en om jouw vooruitgang tijdens deze veertigdaagse reis goed in kaart te brengen, hebben wij een gratis test voor je ontwikkeld. Hij is eenvoudig, heel toegankelijk en privé.

Ga naar www.lovedaretest.com (alleen Engelstalig).

In slechts enkele minuten ontdek je op welke gebieden jij als ouder vooral zou kunnen verbeteren en hoe je *Liefdevol ouderschap* daarvoor zo strategisch mogelijk kunt inzetten. Bij de uitslag zitten ook nuttige suggesties voor een aantal kerncategorieën die samen jouw succes als ouder bepalen. Ook zit er een verwijzing bij naar bepaalde 'dagen' in *Liefdevol ouderschap*, die het best aansluiten bij waar jij behoefte aan hebt. En je kunt de test gratis zo vaak doen als je wilt, zodat je zicht krijgt op je vooruitgang.

Deze unieke opvoedingsevaluatie is bedoeld tot zegen voor jou, om jou te helpen. Hij is opgezet in samenwerking met LifeWay Research, een toonaangevende ontwikkelaar van onderzoeksmethoden naar culturele trends en zaken die met geloof en relaties te maken hebben. Of je de test nu alleen doet, samen met je partner of zelfs anoniem, we denken dat dit instrument je zal helpen de mooiste tijd van jouw leven als ouder in te gaan.

Doe vooral ook de gratis huwelijksevaluatie die via dezelfde website beschikbaar is. We moeten allemaal veel leren... maar als wij elkaar en onze kinderen beter leren liefhebben, ligt er een mooie en hoopvolle toekomst in het verschiet.

Inleiding

Volgens de Bijbel zijn kinderen een geschenk van God. Ze zijn een prachtige vrucht van je leven en kostbare pijlen in je koker (Psalm 127:3-5). God maakt hen naar zijn beeld, schiept hen met een doel, heeft hen grenzeloos lief en vertrouwt hen vervolgens aan jouw zorg toe. Ze zijn zowel jouw erfdeel als jouw nalatenschap.

Hoewel je eigen ouders waarschijnlijk inmiddels een vast leefpatroon hebben ontwikkeld, zijn je kinderen nog plooibaar. Dus, al ben jij voor je omgeving misschien een gewone burger, voor je zoon of dochter kun je de held van hun verhaal zijn, de bedwinger van hun crisis en de vormgever van hun dromen. Ze zijn zo bedacht dat zij hun identiteit, hun eigenwaarde en hun waarden dag in dag uit aan jou ontlenen.

Als we op één of andere manier ten volle zouden kunnen beseffen hoe snel onze kinderen opgroeien en hoeveel elk moment met hen samen betekent, dan zou dat ons overweldigend. Vanaf de geboorte van een kind tot zijn of haar achttiende verjaardag verstrijken er ongeveer 6.575 dagen. En hoewel onze ouderlijke invloed daar niet ophoudt, verkwanselen vaders en moeders deze kostbare oceaan vol mogelijkheden maar al te vaak met het najagen van tijdelijke genoegen en futiliteiten.

Dit boek daagt je uit om je kinderen lief te hebben en te beïnvloeden zolang het nog kan. Jullie toekomst kan een tapijt van mooie ervaringen worden, waarlangs elk van hen kennismaakt met onbaatzuchtige, onvoorwaardelijke liefde. Opvoeden is prachtig, moeilijk en levensveranderend, en niemand zou een grotere invloed op je kinderen moeten hebben dan jij. We wensen je Gods zegen voor dit avontuur!

Maar wees ervan verzekerd: er is moed en volharding voor nodig. Als je deze uitdaging aanneemt, moet je niet langer je hart volgen,

maar het *leiden*. De Bijbel zegt dat niets zo onbetrouwbaar is als het hart (Jeremia 17:9, NBV) en dat het altijd zal streven naar wat op dat moment goed voelt.

In plaats van je gevoel te laten heersen, is dit een ontdekkingsreis naar ware liefde, zodat je die kunt tonen, zelfs wanneer je verlangens opgedroogd lijken en je motieven minder hoogdravend. De waarheid is dat liefde een besluit is, en niet alleen maar een gevoel. Liefde zoekt zichzelf niet, offert zich op en brengt verandering. En waar liefde zo geuit wordt als het bedoeld is, brengt ze meer blijdschap, een grotere en blijvende invloed en een erfenis met weinig spijt.

Net als in ons eerste boek, *De uitdaging van de liefde*, bevat elke dag van deze reis drie zeer belangrijke onderdelen:

In de eerste plaats komt er een uniek aspect van liefde en opvoeding ter sprake. Lees de tekst van elke dag zorgvuldig en stel je open voor een nieuw begrip van wat het betekent om je kinderen werkelijk lief te hebben.

In de tweede plaats ontvang je een specifieke uitdaging: iets wat je voor je kinderen moet doen. Sommige uitdagingen zijn gemakkelijk, andere vrij lastig. Maar neem elke uitdaging serieus en wees creatief en moedig genoeg om hem aan te gaan. Laat je niet ontmoedigen door omstandigheden die het volbrengen van een specifieke uitdaging in de weg staan. Pak gewoon zo snel mogelijk de draad weer op en vervolg je reis.

Ten slotte geven we je de ruimte om op te schrijven wat je leert en doet en hoe je kind erop reageert. Als je die ruimte benut om vast te leggen wat er met jullie beiden gebeurt, worden deze verslagen voor jou en je kinderen in de toekomst van onschatbare waarde.

Geef het niet op en laat je niet ontmoedigen. Neem je voor om dapper door te gaan tot het eind. Volkomen leren liefhebben is één van de belangrijkste dingen die je ooit zult doen.

En nu blijven geloof, hoop en liefde, deze drie, maar de meeste van deze is de liefde. (1 KORINTIËRS 13:13)

Al zou ik de talen van de mensen en van de engelen spreken,
maar ik had de liefde niet, dan zou ik klinkend koper
of een schallende cimbaal zijn geworden.

En al zou ik de gave van de profetie hebben
en alle geheimenissen weten en alle kennis bezitten,
en al zou ik al het geloof hebben zodat ik bergen
zou verzetten, maar ik had de liefde niet, dan was ik niets.

En al zou ik al mijn bezittingen uitdelen
tot levensonderhoud van de armen,
en al zou ik mijn lichaam overgeven
om verbrand te worden, maar ik had
de liefde niet, het baatte mij niets.

1 KORINTIËRS 13:1-3

Dag 1

De liefde doet opbloeien

... u [die] in de liefde geworteld en gefundeerd bent... (Efeze 3:17)

Liefde is de zuiverste en sterkste drijfveer die er bestaat. Ze doet altijd wat voor anderen het beste is en nodigt ons uit om in onze relaties nieuwe hoogten te bereiken. Liefde voegt nieuwe smaak toe aan ons leven en nieuwe blijdschap aan ons geven. Ze geeft elke relatie meer betekenis. En zonder liefde is geen enkel gezin echt gelukkig.

Om die reden is liefde de beste voedingsbodem voor de opvoeding van kinderen. Net zoals bloemen in een kas de allerbeste groeiomgeving krijgen, zo zullen kinderen het beste opbloeien in een huis vol liefde. Je kinderen zouden niet alleen de vrucht van je liefde moeten zijn, ze zouden ook diep geworteld moeten zijn in de liefdevolle voedingsbodem die je hun dagelijks geeft.

Elk kind wordt geboren met een levenslang verlangen naar liefde. Hun hart heeft er net zo veel behoefte aan als hun longen aan zuurstof. Ze drinken de liefde in en krijgen er energie van. Het maakt hen stabiel en zelfverzekerd. Zonen die in een liefdevol gezin opgroeien, brengen overdag meer tot stand en slapen 's nachts dieper. Dochters die in liefde geworteld zijn, stralen meer wanneer ze slagen en zijn minder bang als het misgaat. Succes wordt versterkt door het te vieren, mislukking wordt minder erg door tedere troost.

De liefde die je je kinderen toont, is oneindig veel meer waard dan wat je hun ook maar aan bezittingen kunt geven. Je kunt jouw kinderen prestigieus onderwijs laten volgen, keurig aankleden, de meest wijze raad meegeven en hun grootste angsten blootleggen. Maar als je hen niet omringt met je onvoorwaardelijke liefde, verwaarloos je een veel grotere behoefte die hun werkelijke succes in het leven bepaalt.

Een kind komt met een aantal aangeboren vragen ter wereld: 'Ben ik de moeite waard?' 'Is er iemand die echt om me geeft?' 'Ben ik uit het juiste hout gesneden?' Vaders en moeders zijn de eerste, door God aangewezen personen om die vragen duidelijk en telkens weer te beantwoorden.

Wanneer een kind niet weet of de woorden 'ik hou van je' wel voor hem gelden, zal het telkens weer naar bevestiging streven via eigen prestaties of de mening van anderen. Onzekerheid voert de boventoon. Mislukkingen zullen ingrijpender zijn, omdat zijn eigenwaarde en identiteit ervan afhangen.

Maar wat gebeurt er wanneer een kind jarenlang diep geliefd is door zijn ouders? Er wordt regelmatig tegemoet gekomen aan zijn behoeften. Zij wordt trouw aangemoedigd haar dromen te verwezenlijken. Hij weet dat hij begrepen wordt. Zij ervaart warme genegenheid. Dit soort kinderen wordt onderwezen en geniet bescherming. Ze worden gecorrigeerd en aanvaard. Ze weten dat je geduld hebt en vergeeft en zijn vrij om zich te uiten, zonder angst voor overdreven reacties. Ze verdragen zelfs perioden van teleurstelling, omdat jouw liefde hen stabiel maakt.

En wat meer is: wanneer deze liefdevolle relatie tussen jou en je kind ontstaat, wordt dit de ideale omgeving om je overtuigingen, waarden, geloof en erfenis aan hen en de volgende generaties door te geven.

Liefde schept een veilige zone waarin de lessen van het leven geleerd kunnen worden en ze de harde werkelijkheid onder ogen durven zien. Vermaning en correctie zijn beter te aanvaarden wanneer ze doorspekt zijn van oprechte liefde. Je kinderen zullen eerder geneigd zijn de leugens van anderen te onderkennen en verwerpen, als ze eerst jouw wijze raad hebben ontvangen in een sfeer van tedere genegenheid.

In de Bijbel wordt dat bevestigd met de woorden: 'Dan zijn we geen onmondige kinderen meer die stuurloos ronddobberen en met elke wind meewaaïen, met wat er maar verkondigd wordt door mensen die tot alles in staat zijn wanneer ze anderen listig en door-

trapt op een dwaalspoor willen brengen. Dan zullen we, door ons aan de waarheid te houden en elkaar lief te hebben, samen volledig toe groeien naar Hem die het hoofd is: Christus' (Efeziërs 4:14-15, NBV).

Hoewel deze verzen gaan over geestelijke groei binnen de kerk, zijn 'ons aan de waarheid houden en elkaar liefhebben' ook heel belangrijk voor een goede opvoeding – en trouwens voor *elke* relatie. Waarheid bepaalt *wat* je zegt en liefde bepaalt hoe, waarom en wanneer je het zegt. Wanneer liefde de vruchtbare grond is, zal het zaad van de waarheid meer vrucht dragen.

Door de samenwerking tussen waarheid en liefde ontstaat er een hechte vertrouwensband tussen jou en je kind. Maar als ouders de waarheid opdringen, terwijl er angst, verbittering, onveiligheid of emotionele verwaarlozing heerst, zal die waarheid op den duur verwrongen of verworpen worden. Dan worden pijn en onbegrip een soort onkruid, en verstikken ze wat je probeert over te brengen. Zelfs wanneer je duidelijk spreekt, kunnen je woorden op giftige grond terechtkomen. Daarom moet pijn uit het verleden altijd op een zachtmoedige manier ter sprake worden gebracht en worden opgelost om het kind opnieuw ontvankelijk te maken.

Test jezelf met deze vragen:

- Hoe liefdevol en vruchtbaar is de voedingsbodem in ons huis?
- Hoeveel liefde ervaren mijn kinderen elke dag van mij?
- Landt de waarheid die ik wil overbrengen? Of wordt ze genegeerd?
- Welk vergif of onkruid moet er verwijderd worden?

Misschien ben je zelf in een heel warm gezin opgegroeid en heb je geen moeite met het idee dat je je kinderen volop moet liefhebben. Of misschien heb je het gevoel dat je thuis veel liefde tekort bent gekomen en wil je nu uitdelen wat je vroeger nooit hebt ontvangen. We willen je hoe dan ook uitdagen om consequent te streven naar